

Baruch Frida Gyermekeivel

Ez a férjem, Grossmann Fülöp nővére, Baruch Frida a három kisgyermekével. A háttérben látható lány szerintem egy cseléd, nem ismerem.

A férjem apja kereskedő volt. Régen nagyon sok gyereket csináltak az asszonyok, aztán korán meghaltak. A férjem apjának, Grossmann Ábrahámnak a felesége is meghalt. Aztán a férjem apja újra megnősült, nem volt már gyerek a háznál, egyedül volt, és elvett egy ludasi lányt egy nagyon gazdag családból [Valószínűleg a környékbeli Kisludasról van szó, amely kisközség volt Alsó-Fehér vm.-ben, 1891-ben 800, 1910-ben 900 román és német lakossal. Trianon után Romániához került. – A szerk.]. És nem volt fiatal, ötvenhét-ötvennyolc éves volt, mikor másodszor megnősült, és hatvan éves volt, mikor a férjem született, én nem hittem el, mikor mesélte. A férjem édesanyja Fischer Sarolta volt – negyvenhat éves volt, mikor a férjem született –, tüdőgyulladásban halt meg 1937-ben, elul huszonhatodikán [Elul 26. 5697-ben, 1937. szeptember 2-án volt. – A szerk.]. Az apja már idős volt, amikor meghalt, 1933-ban halt meg, hesván hónapban, október elsején. Nagyon sokan voltak testvérek, volt vagy öt lány és vagy négy fiú. De így voltak a régi zsidó családok. Ilyen nagy családok voltak. Mert meghalt az egyik feleség, elvett egy másik feleséget, avval is csinált gyermekeket. Volt Vilma, Jenő, Veronka, Hersi, Heinrich, Blima, Berta, Frida és a férjem. Csak Frida nővére volt édestestvére.

Fridáéknak volt szép házuk – sose kaptuk vissza azt se –, itt, Désen laktak. A férje, Baruch Eugén, azt hiszem, hogy fiákeres volt, voltak neki lovai, bútort szállított. Fridát három kicsi gyerekkel eldeportálták, egyikük se jött vissza. Hogy jött volna vissza három gyerekkel? Ezeket, ahol leszálltak a vonatról, már mindjárt betették a gázkamrába. Három édes kicsi gyereke volt. És őket miért kellett elpusztítani, mit vétett, kinek ártott az a három gyerek? Az anyákat pedig elpusztították a gyerekekkel. A háború után a férje, mikor hazajött a munkaszolgálatból, elment Németországba, hogy keresse meg a családját, a gyerekeit és a feleségét, és megzavarodott. Látták a désiek a német országúton, mindenkitől kérdezte: „Nem láttad, hol van Bájlika, Lájlika?” [Ők voltak a gyerekek.] Aztán elpusztult ott, az országúton.